

greppa näringen

Verksamhetsberättelse 2018

Innehållsförteckning

Året i korthet	3
Bakgrund	4
Inledning	5
Medlemsstatistik	6
Information och marknadsföring	7
Greppas gruppaktiviteter under 2018	8
Utbildningar för rådgivare	11
Rådgivningsexperterna hjälper oss och rådgivarna	12
Utförda rådgivningar på gårdar 2018	14
Greppa Näringens medarbetare under 2018	15
Projektets kostnader 2018	16

Omslagsfoto övre: Alexander Regnér
Omslagsfoto undre: Mårten Svensson
Layout: Hellsten Kommunikation

Året i korthet

307 nya rådgivningsmedlemmar tillkom under året

---

2 352 besök på Greppa Näringens "Mina Sidor"

50,7 miljoner kronor kostade verksamheten

---

234 rådgivare från 56 företag utförde rådgivningen, varav 5 länsstyrelser

---

2 636 rådgivningar genomfördes

---

33 procent av rådgivningarna innefattade att göra en växtnäringsbalans

---

190 rådgivningar om våtmark genomfördes

---

280 startbesök genomfördes

---

2 vattendragsgrupper med totalt 21 deltagare

---

2 Energikollen-gruppträff med totalt 18 deltagare

---

22 fortbildningskurser för rådgivare genomfördes

---

82 digitala nyhetsbrev till cirka 2 396 prenumeranter publicerades

---

Greppa Näringen träffade lantbrukare på bland annat Borgeby Fältdagar, Brunnby Lantbrukardagar och Elmia Lantbruksmässa.

307

Nya rådgivningsmedlemmar
tillkom under året

Bakgrund

Greppa Näringen är jordbrukets största miljöprojekt och bedrivs inom det svenska Landsbygdsprogrammet. Grunden är gårdsanpassad rådgivning för att lantbrukare ska kunna genomföra kostnadseffektiva miljö- och klimatåtgärder. Länsstyrelserna upphandlar rådgivningen, anordnar fältdagar och lantbrukarkurser. Rådgivarna kommer från lantbrukets rådgivningsföretag.

Greppa Näringens lantbrukare brukar tillsammans nära hälften av Sveriges åkerareal, cirka 1,1 miljoner hektar. 7200 lantbrukare får återkommande rådgivning och ytterligare 3300 har tidigare fått rådgivning inom Greppa Näringen. Drygt 2200 har fått rådgivning enbart om våtmarker och växtskydd inom vattenskyddsområden och 300 om energieffektivisering.

Greppa Näringen leds av Jordbruksverket. LRF spelar en viktig roll, tillsammans med länsstyrelserna och rådgivarna. Den centrala arbetsgruppen anordnar kurser för rådgivare, tar fram informationsmaterial, medlemsbrev och publicerar miljönyheter på webbplatsen.

På de stora lantbruksmässorna har Greppa Näringen montrar där projektledning, rådgivare och lantbrukare möts.

Rådgivarnas erfarenheter och synpunkter är viktiga för att verksamheten ska vara aktuell och ”rådgivningsexperten” är knutna till projektet. De ger andra rådgivare support och tips i arbetet och ger projektledningen feedback.

Det är viktigt att utnyttja ny kunskap. Exempel på detta är nya rön om betydelsen av mullhalt och odling av mellangrödor. Ny digital teknik används i Greppa Näringen i med hjälp av högupplösta satellitbilder, resultat från mätningar med sensor m.m. Ny teknik behövs för att produktionen ska vara effektiv och för förståelsen för var miljöåtgärder gör störst nytta.

Greppa Näringen har en unik databas över gårdarna och rådgivningen som används för att rapportera om jordbrukets miljöarbete. Resultaten sprids både inom landet och internationellt.

Foto: Alexander Regnér

Inledning

Greppa Näringens enskilda rådgivning fick under våren extra medel för att utöka rådgivning kring klimat- och vattenfrågor. Samtidigt lanserades en ny form av rådgivningsbesök som gällde underhåll av odlingslandskapets diken.

Under 2016 och 2017 hade antalet rådgivningsbesök minskat. För att kraftsamla för mer rådgivning genomförde jordbruksverket, LRF och länsstyrelserna olika aktiviteter. Gårdsreportage hos lantbrukare som fått rådgivning publicerade i LAND och ATL och på webben. Vi uppvaktade länsstyrelsernas för att ansvariga skulle inse att deras län borde kunna utöka rådgivningen. Vi anordnade möten (fokusgrupper) med rådgivare och fick deras synpunkter på verksamheten och tips inför framtiden. Den årliga introduktionskursen för rådgivare som hölls i november lockade rekordmånga deltagare.

Den torka som drabbade stora delar av landet tror jag påverkade att inte rådgivningen tog fart så snabbt som vi hoppats. Lantbrukare med djurproduktion hade fullt upp med att försöka säkra foder till sina djur. Som tur var kom välbehövligt regn i augusti som räddade i alla fall fodertillgången över vintern för många. Vi lättade genom ett beslut till länsstyrelserna på principen att inte återkomma fler år i rad med rådgivning om utfodring, grovfoderodling och bete.

Jag kunde glädjande nog konstatera vid årets slut att aktivitetsnivån för rådgivning hade ökat jämfört med 2017. Framförallt gjordes fler startbesök, särskilt i Östergötland, 54 st. Betydligt fler analyser av gårdens klimatpåverkan (klimatkollen) och av energiförbrukning på djurgårdar (energikollen) gjordes. Rådgivning kring miljöaspekter vid stallbyggnation var populärt redan 2017, men ökade ännu mer under 2018. Ett stort antal fältdagar med olika teman ordnades runt om i länen.

LRF har också satsat inom organisationen för att kraftsamla i miljöfrågan och att se Greppa Näringen som ett viktigt arbete för näringen. Tack alla som bidragit till ännu ett aktivt år i Greppa Näringen

Stina Olofsson, projektledare

Foto: Alexander Regnér

54

Fler startbesök i
Östergötland under 2018

Medlemsstatistik

Greppa Näringen hade 10 844 rådgivningsmedlemmar under 2018, vilket var en ökning med 307 medlemmar från föregående år. Därutöver var det 2 592 medlemmar som endast utnyttjar rådgivning om våtmarker, vattenskydd eller energieffektivisering. Totalt blir det 13 436 medlemmar.

totalt **13 436**
medlemmar

Greppa näringen har kvartalsvisa nöjdhetsundersökningar där en tredjedel av de lantbrukare som fått rådgivning under perioden blir uppringda och får svara på frågor om vad tycker om rådgivningen och Greppa näringen i stort. Undersökningen ger ett nöjdhetsindex på 80 för den senaste rådgivningen som lantbrukaren har fått, vilket räknas som mycket högt. Den rådgivning som fått allra högst betyg är "Skötsel och restaurering av våtmark. Lantbrukarna är också mycket nöjda med Greppa Näringen i stort, med ett index på 75 vilket räknas som högt.

Information och marknadsföring

Webbplatser

Greppa Näringen har två webbplatser. Den blå, www.greppa.nu är den publika webbplatsen vilken riktar sig främst till lantbrukare och den röda, adm.greppa.nu vilken riktar sig till Greppa Näringens rådgivare. Under 2018 hade www.greppa.nu 30 769 användare. Under 2018 hade de röda sidorna 4051 användare, samt den har arbetats om och fått nya funktioner och utseende.

Interaktiva tjänster

Beräkningsverktygen på www.greppa.nu används av Greppa Näringens medlemmar och är ett komplement till rådgivningen ute på gårdarna.

Utnyttjande av de interaktiva tjänsterna:

- Kvävesensorberäkning, beräkning av lönsamhet för att använda traktorburen kvävesensor – 514 besök
- CropSAT vegetationsindex beräknat från satellitbilder – 1 182 besök
- Växtnäringsbalans/Mina sidor – 2 352 besök
- Stallgödselkalkyl – 2 362 besök
- Investeringskalkyl – 1 069 besök
- Höstrapssnurra, beräkning av kvävegödselgiva i raps – 624 besök

Nyhetsbrev

Greppa Näringen erbjuder fyra olika nyhetsbrev:

Nyheter – Vi skriver om de senaste nyheterna som rör lantbrukets miljö- och klimatfrågor inom Greppa Näringens verksamhetsområden. Det handlar bland annat om forskningsnyheter, nya möjligheter att söka stöd för miljö-åtgärder och intressanta projekt i Sverige eller andra länder. Målgruppen för nyhetsbrevet är intresserade lantbrukare, rådgivare och tjänstemän. Under 2018 publicerade vi 82 digitala nyhetsnotiser till 2396 prenumeranter.

Rådgivarnytt – Syftet är att nå alla aktiva rådgivare inom projektet med viktig information som berör deras arbete med Greppa Näringen. Under 2018 publicerade vi 35 Rådgivarnytt till 685 prenumeranter.

Säsongsnytt – Under säsong är Greppa Näringen ute i fält och följer markens kväveleverans. På så sätt kan lantbrukare få regelbunden rapportering om hur mycket kväve som tagits upp av grödan fram till vetets axgång. Under 2018 publicerade vi 44 Säsongsnytt till fem olika regioner och totalt 1687 prenumeranter.

Projektnytt – vi skriver om nyheter i projektet Greppa Näringen. Under 2018 publicerade vi ett Projektnytt till 2514 prenumeranter.

Skrifter

Två Praktiska Råd togs fram under året:

- Nr 8 2018 Bevattna för ökad skörd och bättre näringsupptag
- Nr 27 Gödsla rätt med fosfor

Medlemsbrev

Två fyrsidiga medlemsbrev för medlemmar i Greppa Näringen gavs ut, ett i juni och ett i december. Medlemsbrevet fokuserade på vad som har hänt inom projektet och nyheter kopplade kring Greppas sakområden.

Press

Under året gavs pressmeddelanden ut. Fokus var våtmarker, markbördighet och åtgärder mot fosforförluster. En enkät besvarades av cirka 4000 lantbrukare om fosfor, och rön te stor uppmärksamhet. Artiklar skrevs främst i lantbrukspress.

Annonsering

Tre annonser publicerades med lantbrukare som berättade om nyttan de har av Greppa Näringen. Annonserna fanns i ATL, Land och på webben.

Mässor

Greppa Näringen deltog på de nationella mässorna Borgeby Fältdagar och Elmia Lantbruk. Därutöver skedde medverkan i ett antal regionala mässor och utställningar, se länens aktiviteter.

Borgeby Fältdagar – Borgeby Fältdagar är en utomhusmässa som hålls i Skåne veckan efter midsommar. Greppa Näringen delade tält med Jordbruksverket och deltog i den samarrangerade "Gropen". Tema för montern var vatten.

Regionarbetet och LRF:s handlingsplan

Arbetet i Greppa Näringens fem regioner Syd, Öst, Väst, Mitt och Norr har pågått under året och alla regionerna har tagit fram regionala strategier för arbetet i Greppa Näringen framöver som har godkänts av styrgruppen.

Ett möte i länsstyrelserådet genomfördes i Stockholm den 6 oktober då minst en ansvarig per länsstyrelse närvarade. LRF har tagit ett kraftigt grepp om Greppa Näringen och har antagit en handlingsplan.

Greppas gruppaktiviteter under 2018

Blekinge

- Kurs – Trygga din skörd i framtiden
- Kurs i att anlägga damm och använda bevattning
- Kurs i fosfors roll i landskapet
- Kurs – Grovfoder – glimtar från forskning med ensilering och foder till kor
- Kurs i mekanisk ogräsbekämpning
- Kurs – Prognos och varningsmodell
- Täckdikeskurs
- Biogasträff

Dalarna

- Vattendragsvandring
- Kurs Våtmarker och åtgärder mot fosforläckage
- Kursdag om hur vi hanterar bristen på grovfoder och strömedel med anledning av torkan 2018
- Kursdag om jordbearbetning och höstetablering med maskinvisning
- Fältvandring i vall
- Dikesrensningkurs
- Medverkan i Mittiamässan i Ljusdal

Gotland

- Kurs energieffektivisering
- Kurs precisionsodling
- Fosfordag
- Gödselsepareringsdag
- Demodag vassklippning
- Diverse deltagande i fältvandringar, utställningar och möten

Gävleborg

- Fältvandring med tema växtskydd.
- Tre kursträffar inom en vattendragsgrupp (en uppstartsträff och en vattendragsvandring och en dag med temat växtodlingsteknik)
- Kursdag om jordbearbetning och höstetablering med maskinvisning
- Medverkat på Mittiamässan i Ljusdal

Halland

- Conservation agriculture heldag
- Betesstrategi studieresa till Skåne heldag
- Tre kurser Bygglösningar

Jönköping

- Medverkan vid klimatkväll med LRF
- Byggnader till får
- Grovfoderodling, nöt och får
- Utnyttja stallgödseln, kvävestrategi
- Foderkurser med anledning av torkan: Ta hand om grovfoder och alternativa fodermedel till nöt, får och häst

Kalmar

- Eko-fältvandring, odlings-, ogräs och gödslingsfrågor
- Grovfoderföreläsning
- Anpassa kvävetillföreln efter behovet
- Betesdrift planerad enligt Holistic management
- Fältvandring i 0-rutor
- ERFA-träff lök. Gödselstrategi, ogräs- och svampbehandling
- Introkurs till Greppa Näringen. Tema energi, klimat och vatten.
- Gårdsvandring med IPM

Kronoberg

- Kurs om säkert växtskydd för fruktodlare
- Två kurser om odling och utfodring helsäd
- Fältvandring ”En nollruta är en bra ruta”
- Kurs om underhåll av diken enligt MADRAS-metoden

Greppas gruppaktiviteter under 2018

Skåne

- Två kurser i Ny teknik 1
- IPM
- Tre Jordbearbetning och bördighet
- Tre Byggplanering
- Två Fosfor & kvävestrategi
- Tre Sprutteknik
- Fem Olika problemområden
- Tre Hästägare
- Två Utfodring växande nötboskap
- Tre Bevattningsstrategi
- Två Grundkurser precisionsodling
- En Försättningskurs precisionsodling
- Två kurser Anpassad växtnäringens användning
- En kurs Ligghallar
- Tre Bete och betesparasiter
- En Utfodring växande nötboskap
- Två Förbättringsarbete i växtodlingen
- Två Precisionsodling
- En Mellangrödor
- En Stallhälsa & kalvhälsa

Stockholm

- Integrerat växtskydd i växtodling samt uppstartsträff för graderare i spannmål
- Brunnby
- Informationssträff om Vattenåtgärder i odlingslandskap

Södermanland

- Studieresa Borgeby (HS Konsult)
- Tre klimatseminarier arrangerades varav en genomfördes på Ökna lantbruksskola
- Deltog i Brunnbylantbrukardagar som arrangör
- Vattendragsveckan i Södermanland
- Tre kurser om torkan och rådgivning inom Greppa Näringen

Uppsala

- Avstämningsmöte med alla rådgivarorganisationer som har jobbat i länet och LRF-i Mälardalen.
- Brunnby lantbruksdag
- Upphandling av rådgivningar och kompetensutvecklingsaktiviteter, som kommer gälla från sista januari 2019 till och med januari 2021.
- Initierade samarbetsaktiviteter inom information och demonstration med en lantbruksföretagare. Demonstrationen täcker även Ekologisk produktion och Ett rikt odlingslandskap.
- Deltog i olika kurser, seminarium och konferenser för att stärka kompetensen för att genomföra rådgivning och även samordning och prioritering av aktiviteter i länet
- Möte med kommunstrateg om vattendrag aktiviteter
- Samordnad en två vattendrag aktiviteter en i Enköpingsån och en i Olandsån

Värmland

- Vårbrukskickoff (kurs), med temat God Grödetablering
- Kurs "Öka skördenivån genom Rätt insats på rätt plats" (precisionsodling)
- Kurs "Lönsamma Vattenåtgärder för gård och miljö"
- Kurs "God markvård - för högre och jämnare skördar!"
- Två stycken "Dräneringsträffar om underhåll och nydikning" (Info-/demoaktivitet)
- Informationsaktivitet "Växtodlingsträff med försöksresultat"
- Jordbrukardagen 2018, med temat "Med fokus på bra affärer med miljönytta" (Info-/demoaktivitet)
- Medverkan på fältvandring i Östra Ämtervik
- Publicerade 4 olika artiklar om och inom Greppa i vår egen tidning Utsikt

Greppas gruppaktiviteter under 2018

Västerbottens, Norrbottens, Jämtlands och Västernorrlands län

- Träffar kring integrerat växtskydd i spannmål har hållits i form av fältvandringar i alla fyra länen.
- Fältvandringar om vall har under sommaren hållits i Norrbottens län, Västerbottens län och Jämtlands län.
- Greppa näringen har haft en monter på flera av LRF-stämmorna i regionen, samt på Växadagarna i Umeå.
- I Jämtlands län arrangerades delar av en byggdag inom Greppa, kring stallmiljö och byggplanering.
- I Västerbottens län genomfördes en träff med fokus på förluster av fosfor till sjösystemen i Överklinten.
- En vattendag genomfördes i Västernorrlands län

Västmanland

- Två kvällskurser om stukturkalkning.
- Medverkan i Greppas monter på Brunnby Lantbrukardag.
- Två upphandlade fältvandringar genomfördes: Åtgärder för minskade fosforförluster, växtföljder för lyckad grönsaksodling
- Miljöåtgärder inom jordbruket (reglerbar dränering, blommande kantzoner, EFA-arealer)
- Konsulträff, Kalmar län. Klimat, energi och vattenhushållning, föreläsning med Pär Holmgren
- Reducerad jordbearbetning
- Fältvandring med inriktning på stukturkalkning
- Vallkväll med fokus på valletablering och grönfoder
- Våtmarksgrupp med fältvandringar och nyhetsbrev

Västra Götaland

- Två kurser i fält, Logården och Gröna Klustret, Brålanda. Tema IPM i praktiken med demoförsök, sprutteknik och mekanisk ogräsreglering.
- Artiklar i Länsstyrelsens tidning "Jordbiten".
- Tre vattendragsträffar
- Fem växtodlingsträffar, fokus bland annat integrerat växtskydd och Underhåll av diken.
- Två fältkurser om Underhåll av diken. Fokus juridik, miljöhänsyn och visning av klippskopa.
- Två fältvandringar i samverkan med LRF
- Medverkan vid tre LRF träffar. Tema Mullhalt, underhåll av diken och Klimat.

Örebro

- Fältvandring Nybble gård - åtgärder för att minska förluster av växtskydd och växtnäring.
- Två träffar – Gödsel och växtskydd, Miljöhusesyn
- Hur hanterar vi effekterna av torkan – två träffar
- Brunnby Lantbrukardagar – precisionsodling
- Studieresa Borgeby Fältdagar – Greppa, precisionsodling
- Hållbar smågrisproduktion
- Bibehållen bördighet i ett framtida klimat

Östergötland

- Gruppträff om dikesunderhåll
- Seminarium om bördighet och jordbearbetning
- Gruppträff precisionsodling
- Åga och förvalta diken
- Gruppträff precisionsodling
- Lantbrukardag Vimarka
- Miljökurs för hästhållare
- Holistiskt bete
- Miljökurs för hästhållare
- Två kurser Anläggning och skötsel av rasthagar för hästar

Utbildningar för rådgivare

Uppskattade kurser för rådgivare

Greppa Näringens rådgivare är avgörande för att den enskilda rådgivningen ska bli framgångsrik. Utan dem skulle Greppa Näringen inte finnas. Därför lägger vi en hel del engagemang på att kompetensutveckla rådgivare.

Greppa Näringen erbjuder både kurser på distans och på olika orter runt om i landet. Totalt höll vi kurser vid sammanlagt 22 tillfällen under 2018 med totalt 439 deltagare. En person kan ha varit med på flera kurser under året och då räknas den som en deltagare vid varje tillfälle. Kursdeltagarna är nöjda med kurserna. Genomsnittlig nöjdhet för samtliga kurser 4,0. Projektet Vattenhushållning hjälpte oss att hålla flera kurser, bland annat om Underhåll av diken och om Våtmarker. Det är exempel två på kurser som fick hög nöjdhet på en skala 1-5.

För att arbeta som rådgivare inom Greppa Näringen krävs att rådgivaren har gått en introduktionskurs för nya rådgivare som är under två dagar. Under 2018 höll vi kursen i början av november i Stockholm och vi hade 43 deltagare, vilket är ovanligt många. Vi ser att många företag satsar på att utbilda sina nya rådgivare så att de kan arbeta med Greppa Näringen vilket bådär gott inför framtiden.

Vi har fortsatt att erbjuda kurser på distans för rådgivarna så att så många som möjligt av landets rådgivare ska kunna vara med. Femton av 23 kurser erbjöds på distans och en av dessa har även filmats så att den kan ses i efterhand. Den filmade kursen heter "Använd Terranimo för att räkna på markpackning". Distanskurserna är oftast kortare genomgångar på en till maximalt tre timmar medan kurserna där vi träffas är en eller två heldagar.

Underlagsmaterial rustar rådgivarna

I och med driftsättningen av den nya webbplatsen för rådgivare har vi fortsatt arbetet med att uppdatera underlagsmaterialet till Greppa Näringens rådgivningar. Minst 20 av de 35 rådgivningssidorna på webbplatsen har fått nytt eller uppdaterat material. På många sidor har vi minskat på mängden material eftersom det har funnits ganska mycket. Läs mera om våra rådgivningar och underlagsmaterial på adm.greppa.nu. Vårt samarbete med projektet Vattenhushållning har fortsatt och vi har fått god hjälp att uppdatera rådgivningarna om vattenfrågor som Översyn av dränering och Underhåll av diken. Projektet har också tagit fram en vägledning för hur man kan jobba i vattendragsgrupper.

I Rekommendationerna för gödsling och kalkning 2019 har vi uppdaterat alla kapitel men inte gjort några större omarbetningar. Den kan du läsa eller beställa i Jordbruksverkets webbshop. Skriften Rekommendationer för gödsling och kalkning 2019 är ett viktigt underlag för våra råd i Greppa Näringen.

Skriften *Rekommendationer för gödsling och kalkning 2019* är ett viktigt underlag för våra råd i Greppa Näringen

Rådgivningsexperterna hjälper oss och rådgivarna

Under året har vi haft god hjälp av våra rådgivningsexperter. De fungerar som bollplank till rådgivarna i rådgivningssituationen och även som ämnesexperter. De får ofta hjälpa oss i arbetet med underlagsmaterial och när vi håller kurser.

I slutet av 2018 gjorde vi en upphandling och tecknade avtal med 13 olika rådgivningsexperter. De har närmast kontakt med någon av oss 16 personer på Jordbruksverket som är ansvarig för en eller flera rådgivningar.

Rådgivningsexpert Helena Olsson Hägg ansvarar för energikollen och byggmodulerna.

13

nya tecknade avtal med
rådgivningsexperter

Tabell 1. Greppa Näringens kurser för rådgivare 2018

Kurs	Ort	Datum	Antal deltagare
Grundkurs VERA	Distans	2018	21
Precisionsodling uppföljning	Skype	24 januari	22
Energikollen, grundkurs dag 1	Linköping	7 februari	7
Underhåll av diken, 2 dagar	Katrineholm	21–22 mars	28
Fosforseminarium	Nässjö	24 april	55
Energikollen, grundkurs dag 2	Skype	24 april	11
Jordbrukets potential att öka kolinlagringen	Skype	19 maj	22
Underhåll av diken, enbart dag 2	Skövde	12 juni	17
Gödselkalkylen i VERA	Skype	11 sept	14
ERFA-träff klimatkollen	Alvesta	18 sept	16
Våtmarkskurs	Skövde	19–20 sept	45
Producera hållbar mat – Anna Woodhouse RISE	Skype	3 okt	23
Gödselkalkylen i VERA	Skype	11 okt	18
Modulkurs 12B, Så räknar vi på kolinlagring i marken i nya Odlingsperspektiv	Skype	12 okt	26
Så räknar du i Odlingsperspektiv	Skype	17 okt	5
Så räknar du i Odlingsperspektiv	Skype	22 okt	8
Introduktionskurs för nya deltagare	Stockholm	7–8 nov	43
Använd Terranimo för att räkna på markpackning	Skype	13 nov	20
Fosforåtgärder hos Sveriges bönder	Skype	21 nov	3
Fosforåtgärder hos Sveriges bönder	Skype	30 nov	25
Öppen visning av GNW-adm	Skype	12 dec	5
Öppen visning av GNW-adm	Skype	14 dec	5

Summa 22 kurser och 439 deltagare

439
deltagare över
22 kurser

Utförda rådgivningar på gårdar 2018

	Stockholm	Västerbotten	Norrbottn	Uppsala	Södermanland	Östergötland	Jönköping	Kronoberg	Kalmar	Gotland	Blekinge	Skåne	Halland	V. Götaland	Värmland	Örebro	Västmanland	Dalarna	Gävleborg	Västernorrland	Jämtland	TOTALT
Modul	AB	AC	BD	C	D	E	F	G	H	I	K	M	N	O	S	T	U	W	X	Y	Z	
1AA Startbesök	4	6	2	19	9	52	29	4	18	14	3	27	14	36	17	6	5	7	7	0	1	280
1B Uppföljningsbesök	8	0	0	15	19	16	13	3	27	6	9	32	11	63	23	2	17	1	1	0	0	266
10B Näringsbalans växtodling	0	0	0	3	0	2	0	0	4	0	1	47	4	30	3	0	0	0	0	0	0	94
10D Näringsbalans djurgård	1	0	0	6	14	5	1	0	13	6	3	22	30	48	3	8	1	8	0	0	1	170
40B Näringsbalans mjölkgård	1	0	0	8	1	0	0	0	1	2	3	25	4	5	0	0	0	1	2	0	0	53
11Aa Kvävestrategi växtodling	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	8	0	5	0	3	0	0	0	0	0	19
11Ab Kvävestrategi djurgård	1	0	0	0	0	10	0	3	17	6	5	2	8	16	2	3	0	1	0	0	2	76
11B Fosforstrategi	8	1	0	2	4	22	0	0	2	0	0	4	0	38	2	5	1	2	0	0	0	91
11C Potatis kväve o fosforstrat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
11E Eko N o P strategi	5	0	0	3	0	4	1	0	9	1	0	0	0	6	2	0	0	0	0	0	5	36
12A Markpackning	13	0	0	3	13	6	2	0	2	0	6	9	1	20	9	9	0	2	4	0	0	99
12B Växtföljder	0	0	0	0	0	6	2	1	3	0	0	12	1	15	1	0	0	0	0	0	0	41
13A Växtskydd hantering	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	14	0	10	3	2	0	0	0	0	0	35
13C Växtskydd vattenskydd	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	9
13D Växtskydd potatis 13D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	5
13I Växtskydd IP	5	0	0	1	2	4	0	0	1	0	7	53	15	15	0	0	0	0	0	0	0	103
14A Våtmark anläggning	4	0	0	6	9	6	0	2	29	0	4	54	12	28	2	13	1	2	0	0	0	172
14B Våtmark skötsel	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	0	4	4	4	0	2	0	0	0	0	0	18
14D Dränering	5	0	0	6	5	25	3	0	5	0	0	5	4	18	10	5	2	3	0	0	5	101
14U Underhåll av diken	1	0	0	5	2	3	0	2	0	0	0	2	0	2	1	2	0	0	0	0	0	20
15A Grovfoderodling	1	2	4	3	1	19	19	7	41	7	0	9	4	12	0	5	0	0	0	0	1	135
16A Precisionsodling	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	5	29	1	0	0	0	0	0	0	38
16B Test mineralgödselsprid.	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	3	16	0	0	3	0	0	0	0	27
20A Klimatkollen växtodling	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	4	2	0	0	0	0	0	0	9
20B Klimatkollen djur	2	0	0	0	17	3	3	2	15	23	2	11	4	15	3	5	0	0	0	0	0	105
21C Energikollen djurhållning	2	2	0	6	7	12	16	0	0	0	0	5	0	8	3	4	3	5	8	0	5	86
30A Stallmiljö	2	0	0	2	2	0	6	0	0	1	0	7	0	1	1	0	0	0	1	0	0	23
30C Stallmiljö nybyggnad	5	0	0	7	8	6	17	0	4	4	3	24	15	26	2	2	0	9	9	0	0	141
41A Utfodring mjölk	4	0	2	11	4	12	14	4	26	20	9	17	1	9	1	4	3	1	5	0	0	147
41B Utfodring nöt	3	0	1	6	1	14	6	2	31	14	9	37	7	13	3	3	1	5	2	0	0	158
41C Endagars utfodring	0	0	0	1	1	1	1	2	5	3	0	0	1	2	0	3	0	0	0	0	0	20
42A Betesstrategi	5	0	0	5	10	1	4	0	2	3	4	0	0	9	1	0	0	8	0	0	4	56
50A Utfodring suggor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
50B Utfodring slaktsvin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
TOTALT	80	11	9	118	133	236	137	32	267	110	71	436	154	504	95	86	37	55	39	2	24	2636

Greppa Näringens medarbetare under 2018

Styrgrupp

Thorsten Rahbek Pedersen, ordförande, Jordbruksverket

Magnus Franzén, Jordbruksverket

Else-Marie Mejersjö, Jordbruksverket

Stefan Carlsson, Länsstyrelserna

Anders Ericson, Länsstyrelserna

Susanne Boe Skåmedal, Länsstyrelserna

Markus Hoffmann, LRF

Anders Richardsson, LRF

Jimmy Larsson, Branschrådet för Lantbrukets
Rådgivningsföretag

Adjungerade

Stina Olofsson, projektledare, Jordbruksverket

Maria Fermvik, biträdande projektledare, Jordbruksverket

Regionsamordnare

Helena Åkerhielm/Martin Henriksson,
Region Mitt

Maria Källming, Region Öst

Eva Magnusson, Region Väst

Anders Ericson, Region Syd

Hanna Appelros, Region Norr

Saknas på bild Martin Henriksson

Arbetsutskottets medarbetare

Greppa Näringens centrala arbetsgrupp

Stina Olofsson, Projektledare (Jordbruksverket Alnarp)

Bibbi Bonorden/ Tove Mellgren, Kommunikationsansvarig
(LRF Stockholm)

Maria Fermvik, Biträdande projektledare, administrativt
system (Jordbruksverket Alnarp)

Emma Hjelm, Rådgivare växtnäring, utvärdering
(Jordbruksverket Alnarp)

Cecilia Linge, Datautveckling (Jordbruksverket Alnarp)

Katarina Mattsson, lager, profilmaterial, administration
(Jordbruksverket Alnarp)

Hans Nilsson, Mullhalt och bördighetsfrågor
(Jordbruksverket Alnarp)

Sofie Logardt/Tove Gilvad, Webbredaktör
(Jordbruksverket Alnarp)

Lis Eriksson, Klimat- och husdjursfrågor
(Jordbruksverket Skara)

Maria Stenberg, Klimat- och växtnäringensfrågor
(Jordbruksverket Skara)

Pernilla Kvarmo, Rådgivare växtnäring Kurser,
rådgivningsunderlag (Jordbruksverket Linköping)

Johan Malgeryd, Rådgivare växtnäring, Fosforkampanjen
(Jordbruksverket Linköping)

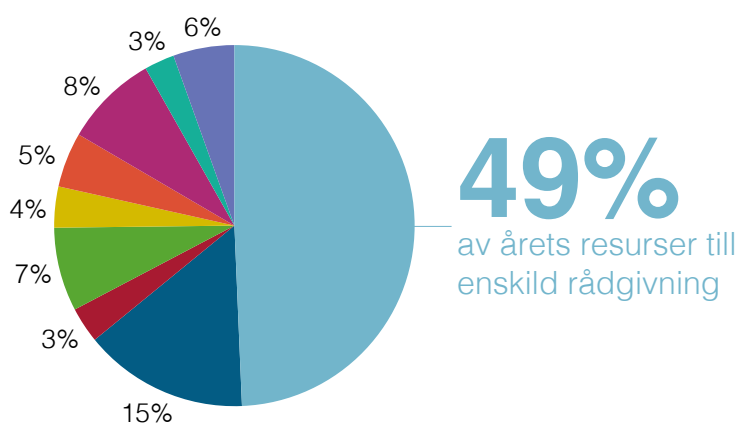
Katarina Börbling, rådgivare växtnäring
(Jordbruksverket Uppsala)

Ulrika Listh, Rådgivare växtnäring
(Jordbruksverket Uppsala)

Projektets kostnader 2018 (kronor)

Enskild rådgivning	25 042 000
Lantbrukarkurser	7 500 000
Rådgivarkurser	1 627 000
Rådgivningsunderlag	3 810 000
Marknadsföring och information	1 864 000
Hemsida	2 500 000
Administration, planering och utvärdering	4 261 000
Regionsamordning	1 372 000
Beräkningsverktyg (VERA)	2 787 000
SUMMA	50 763 000

- Enskild rådgivning
- Lantbrukarkurser
- Rådgivarkurser
- Rådgivningsunderlag
- Marknadsföring och information
- Hemsida
- Administration, planering och utvärdering
- Regionsamordning
- Beräkningsverktyg (VERA)

www.greppa.nu

0771 57 34 56

greppa näringen

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden